

NAUJIENLAIŠKIS (Nr. 32)

2022 m. sausis

Gerbiamieji cheminių medžiagų ir mišinių gamintojai, importuotojai, platintojai ir tolesnieji naudotojai, norėdami gauti šią informaciją periodiškai ar užduoti klausimą, rašykite el. paštu reachclp@aaa.am.lt

Pagarbiai, Jurgita Balčiūnienė

Organizuojama klausimų-atsakymų sesija dėl duomenų teikimo į IS AIVIKS ir cheminių mišinių apskaitos suvestinės

Š. m. vasario 3 d. 10 val. organizuojama **klausimų-atsakymų sesija** dėl cheminių medžiagų ir cheminių mišinių **apskaitos suvestinės pildymo** ([aplinkos ministro įsakymas Nr. D1-361](#)) bei **informacijos ir duomenų teikimo į IS AIVIKS** ([aplinkos ministro įsakymas Nr. D1-462](#)).

Renginio tikslas – iš anksto surinkti įmonėms aktualiausius klausimus, juos apibendrinti ir renginio metu pateikti išsamius atsakymus, todėl kviečiame teikti klausimus registracijos formoje. Renginio metu bus trumpai apžvelgti teisės aktų pakeitimai, IS AIVIKS atnaujinimai, atsakyti išankstiniai bei renginio metu pateikti klausimai. [Registracijos anketa](#).

Vyksta viešosios konsultacijos dėl apribojimo nustatymo PAH moliniuose šaudymo taikiniuose

Europos cheminių medžiagų agentūra (ECHA) siūlo apriboti policiklinių

aromatinių angliavandenilių (PAH) naudojimą moliniuose šaudymo taikiniuose, siekiant užkirsti kelią jų patekimui į aplinką.

Moliniai taikiniai, taip pat žinomi kaip „moliniai balandžiai“, yra skraidantys lėkštės formos taikiniai, kuriuos treniruodamiesi naudoja sportiniai šauliai ir smulkūs medžiotojai. Jie yra gaminami naudojant rišiklius, tokius kaip aukštos temperatūros akmens anglių deguto pikis (CTPHT).

CTPHT yra įtrauktas į REACH reglamento XIV priedą (autorizacijos sąrašą) dėl jo kancerogeninių, patvarių, bioakumuliacinių ir toksiškų bei labai patvarių ir didelės bioakumuliacijos savybių. Šios savybės atsiranda dėl to, kad medžiagoje yra policiklinių aromatinių angliavandenilių (PAH).

2019 m. ECHA gavo 2 autorizacijos paraiškas dėl autorizacijos suteikimo CTPHT naudojimui kaip rišiklį molinio šaudymo taikiniuose. Rizikos vertinimo ir Socialinės ir ekonominės analizės komitetai įvertino šias paraiškas ir padarė išvadą, kad tolesnis CTPHT naudojimas molio taikiniuose sukeltų pavojų žmonių sveikatai ir aplinkai, nes dėl tokio naudojimo per metus į aplinką patektų keli šimtai tonų PAH.

Kadangi pagal REACH reglamentą autorizacija netaikoma importuojamiems gaminiams, kurių sudėtyje yra CTPHT, todėl remiantis REACH reglamento 69 straipsnio 2 dalimi ECHA parengė XV priedo apribojimų dokumentaciją ir siūlo apriboti PAH naudojimą molinio šaudymo taikiniuose nustatant koncentracijos ribas

18 PAH. Toks apribojimas būtų taikomas ir importuojamiems molinio šaudymo taikiniams. Apskaičiuota, kad dėl siūlomo apribojimo PAH, turinčių patvarių, bioakumuliacinių ir toksiškų bei labai patvarių ir didelės bioakumuliacijos, bei kancerogeninių savybių, išmetimas į aplinką per metus sumažėtų maždaug 270 tonomis.

Pastabas dėl PAH apribojimo molinio šaudymo taikiniuose gali pateikti privačios įmonės (gamintojai, tiekėjai, perdirbėjai, tolesni naudotojai, platintojai, importuotojai ir kt.), prekybos asociacijos, mokslinės organizacijos, nevyriausybinės organizacijos ir ES valstybių narių institucijos.

Pastabas galima pateikti naudojant tam skirtą [formą](#).

Konsultacijos yra paskelbtos [Europos cheminių medžiagų agentūros tinklalapyje](#).

Daugiau informacijos apie apribojimų procedūrą galite rasti [čia](#).

Konsultacijos dėl šio siūlomo apribojimo baigsis 2022 m. birželio 22 d.

[Dauguma internetu parduodamų produktų neatitinka ES teisės aktu reikalavimų](#)

2020 m. Europos Sąjungos (ES) vykdyto projekto REF-8 metu buvo patikrinta beveik 6 000 produktų, siekiant išsiaiškinti, ar įmonės, prekiaujančios pavojingomis medžiagomis, mišiniais, biocidiniais produktais ir gaminiais internetu ES valstybėse narėse ir EEE šalyse, laikosi REACH, CLP ir Biocidinių produktų (BPR) reglamentų reikalavimų.

REACH atveju tikrinant daugiausia dėmesio buvo skirta ribojamoms cheminėms medžiagoms ir nustatyta, kad 78 % patikrintų produktų neatitiko reikalavimų. Tikrinami produktai apėmė tiek profesionalaus, tiek plataus vartojimo produktus, tokius kaip tekstilės gaminiai,

vaikų priežiūros reikmenys, žaislai ir papuošalai.

Maždaug 2 600 produktų buvo patikrinta, ar jie atitinka apribojimų sąlygas. Daugiau nei 1 800 produktų savo sudėtyje turėjo kancerogeninių, mutageninių arba toksiškų reprodukcijai medžiagų (CMR), pvz., švinas lydmetaliuose suvirinimui ir boro rūgštis. Produktai, kurių sudėtyje yra CMR, turėtų būti prieinami tik profesionaliems naudotojams, tačiau 99 % patikrintų produktų, kuriuose buvo CMR, vartotojai galėjo įsigyti internetu. Kiti neatitikimai nustatyti dėl žaisluose esančių ftalatų ir papuošaluose esančio kadmio.

Pagal CLP reglamentą neatitikimai buvo susiję su informacijos apie cheminio produkto keliamus pavojus trūkumu internetinėje reklamoje. 75 % tikrintų produktų neturėjo pilnos informacijos apie keliamus pavojus arba ji nebuvo aiškiai matoma.

Kalbant apie biocidus, nustatyta, kad 77 % patikrintų biocidinių produktų neatitinka bent vieno BPR reikalavimo. Didžiausias reikalavimų nesilaikymo lygis buvo nustatytas repelentuose ir atraktantuose (79 %). Dauguma nustatytų neatitikimų buvo visuomenei parduodamų produktų atveju. 17 % patikrintų produktų pažeidė BPR, nes jų reklamose buvo klaidinančių teiginių, tokių kaip „mažos rizikos biocidinis produktas“, „netoksiškas“, „nekenksmingas“, „natūralus“, „nekenksmingas aplinkai“ arba „netinkamas gyvūnams“.

Po patikrinimų kontroliuojančios institucijos pradėjo daugiau nei 5 000 vykdymo užtikrinimo priemonių. Daugeliu atveju buvo teikiamos raštiškos rekomendacijos, kuriose įmonių buvo prašoma pašalinti produkto pasiūlymą iš savo svetainių arba pakoreguoti internetinės reklamos informaciją.

